

Οι 6 εγκύκλιοι που αλλάζουν τον χάρτη της ασφάλισης

Νέο καθεστώς για τις κύριες συντάξεις, τις συντάξεις χρείας, τις εισφορές ελεύθερων επαγγελματιών - αυτοαπασχολούμενων - αγροτών και την αναγνώριση πλασματικών χρόνων

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΦΩΣΚΟΛΟΥ

Εξι κρίσιμες εγκύκλιοι έρχονται να «κλειδώσουν» τις αλλαγές του πρόσφατου ασφαλιστικού νόμου, οριστικοποιώντας τον νέο χάρτη της κοινωνικής ασφάλισης. Αφορούν το καινούργιο καθεστώς σε εισφορές και συντάξεις που θεσμοθετήθηκε με τον νόμο 4387 τον περασμένο Μάιο.

Συντάξεις χρείας και οριστικές κύριες συντάξεις με τον νέο τρόπο υπολογισμού, εισφορές ελεύθερων επαγγελματιών και αυτοαπασχολούμενων, νέα πλατόν σε παλιούς και νέους συνταξιούχους και αναγνώριση πλασματικών χρόνων ασφάλισης προσαρμόζονται στο νέο καθεστώς.

Την ίδια στιγμή αναμένονται διευκρινίσεις για την τύχη όσων συνταξιοδοτούνται μετά την ψήφιση του τρίτου μνημονίου, που έφερε κατάργηση από τον Ιούλιο του 2015 των κατώτατων ορίων για όσους φεύγουν πριν από τα 67 και πριν από τον ασφαλιστικό νόμο (Μάιος 2016) όταν θεσμοθετήθηκε η Εθνική Σύμβαση.

Ειδικότερα το αμέσως επόμενο διάστημα και πάντως μετά την αναχώρηση των δανειστών, καθώς οι τεχνοκράτες του υπουργείου είναι επικεντρωμένοι στις διαπραγματεύσεις, αναμένονται:

1 Η πολυσέλιδη εγκύκλιος που θα οριστικοποιεί τις λεπτομέρειες του νέου τρόπου υπολογισμού των κύριων συντάξεων και θα απευθύνεται σε όλα τα ασφαλιστικά Ταμεία.

Ρόλο «κλειδί» στον υπολογισμό και τελικά στο ύψος των νέων συντάξεων θα παίζει ο συντελεστής της ετήσιας μεταβολής μισθών από το 2002 και μέχρι σήμερα, τον υπολογισμό του οποίου επεξεργάζεται η Ελληνική Στατιστική Αρχή. Όπως ορίζει ο νόμος 4387 «για τον υπολογισμό των συντάξεων αποδοχών λαμβάνονται υπόψη οι α-

ποδοχές του ασφαλισμένου για κάθε ημερολογιακό έτος, προσαυξανόμενες κατά την ετήσια μεταβολή μισθών».

Αυτό τον συντελεστή αναμένουν οι τεχνοκράτες του υπουργείου Εργασίας ώστε να κουμπώσουν όλες οι μεταβλητές και να εκδοθεί η πολυαναμενόμενη εγκύκλιος. Ο συντελεστής προσαύξησης των μισθών θα επηρεάσει τη βάση υπολογισμού της ανταποδοτικής σύνταξης, που είναι ο σημαντικότερος παράγοντας για το τελικό ποσό των αποδοχών.

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο, όσοι αποχωρούν από 13/5 και μετά από δημόσιο και ιδιωτικό τομέα θα λάβουν ως κύρια σύνταξη το άθροισμα δυο ποσών: σταθερή για όλους είναι η εθνική σύνταξη ως βάση υπολογισμού στα 384 ευρώ για 20ετία ασφάλισης και πάνω, ενώ μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος που υπολείπεται μέχρι τη 15ετία. Σε αυτήν προστίθεται η ανταποδοτική σύνταξη, για τον υπολογισμό της οποίας λαμβάνεται υπόψη ως βάση ο μέσος όρος των αποδοχών από το 2002 (με συντελεστή προσαύξησης μισθών) και οι νέοι συντελεστές αναπλήρωσης, που εφαρμόζονται κλιμακωτά και οδηγούν σε αναπλήρωση 40,7% για 39 χρόνια ασφάλισης και 46,7% για 42.

2 Η εγκύκλιος για τις νέες συντάξεις χρείας, που εξαρτάται και από την εγκύκλιο για τις νέες οριστικές κύριες συντάξεις, ειδικά για ασφαλισμένους που αποβιώνουν μετά τις 13/5. Η σύνταξη χρείας υπολογίζεται επί του ποσού που δικαιούται ή που έχει δικαιωθεί ο θανών σύζυγος και επιμερίζεται ως εξής: ο επιζών σύζυγος δικαιούται το 50% και κάθε παιδί 25% με «κόφτη» στο 100% (δεν γίνεται το άθροισμα να υπερβαίνει τη σύνταξη του θανόντος). Για να υπολογιστεί η σύνταξη χρείας, θα πρέπει -στην περίπτωση του ασφαλισμένου- να υπο-

▶ **Τι θα γίνει με όσους αποχώρησαν από τον Ιούλιο 2015 έως τον Μάιο 2016**

λογιστεί πρώτα η σύνταξη του θανόντος με βάση τον νέο τρόπο υπολογισμού. Όπως ορίζει ο νόμος, τίθεται όριο ηλικίας στις συντάξεις χρείας στα 55 (για θανάτους από 13/5 και μετά).

3 Νέα πλαφόν έρχονται για παλιές (καταβαλλόμενες) και νέες συντάξεις στα 2.000 ευρώ μεικτά για μια κύρια σύνταξη και 3.000 καθαρά για άθροισμα συντάξεων. Για το πλαφόν των 2.000 ευρώ λαμβάνεται υπόψη το καταβαλλόμενο ποσό συνυπολογιζόμε-

νης της εισφοράς υγειονομικής περιθαλψής και των Εισφορών Αλληλεγγύης Συνταξιούχων υπέρ ΑΚΑΓΕ του 2010 και του 2011 (περίπου 1.820 καθαρά). Το υπερβάλλον ποσό «κουρεύεται». Οι νέες κρατήσεις υπέρ υγείας και ΑΚΑΓΕ υπολογίζονται στο νέο ποσό της σύνταξης, μετά το «κούρεμα». Με απώλειες απειλούνται όσοι εισπράττουν δυο κύριες συντάξεις της αιτίας αιτίας (π.χ. δυο γήρατος), καθώς θα πάρουν από τον ΕΦΚΑ μια σύνταξη ίση με το άθροισμά τους. Αντίστοιχα, απώλειες θα δουν όσοι εισπράττουν από συντάξεις (κύριες, επικουρικές, μερίσματα κλπ.) πάνω από 3.000 ευρώ καθαρά. Τα νέα πλαφόν ισχύουν από 1ης Ιουνίου.

4 Νέος χάρτης διαμορφώνεται για τις εισφορές των ελευθεροεπαγγελματιών, των αυτοαπασχολούμενων και των αγρωτών. Η πολυαναμενόμενη εγκύκλιος είναι από τις «δύσκολες», καθώς περιλαμβάνει και τεχνικές λε-

πομέρειες για τη διαδικασία διασύνδεσης με τη ΓΓΔΕ, ώστε να συνδεθεί η εισφορά με το ασφαλιστέο εισόδημα. Η επικρατέστερη φόρμουλα προβλέπει «έναντι» καταβολή εισφορών τους πρώτους μήνες με βάση εκκαθαρισμένο, δηλωθέν εισόδημα του 2015 και εκκαθάριση-συμψηφισμό με βάση το εισόδημα του 2016 το δεύτερο 6μηνο του 2017.

5 Στις κρίσιμες εγκυκλίους συγκαταλέγεται και αυτή για τον υπολογισμό του ποσού εξαγοράς των πλασματικών ετών ασφάλισης και της έκπτωσης σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής. Υπενθυμίζεται πως σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής η έκπτωση μειώθηκε από το αρχικό 15% σε 2% για κάθε έτος εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς άλλαξε πλήρως μετά την ψήφιση του ασφαλιστικού νόμου και αυξήθηκε σημαντικά, καθώς δεν αντιστοιχεί στο 25πλάσιο του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργατή όπως ίσχυε το 2011, αλλά

στη μηνιαία εισφορά για κύρια σύνταξη κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης.

6 Διευκρινίσεις αναμένονται και για τους χιλιάδες συνταξιούχους που αποχώρησαν από τον Ιούλιο του 2015 (όταν και καταργήθηκαν τα κατώτατα όρια συντάξεων για όσους φεύγουν πριν από τα 67) μέχρι και την ψήφιση του ασφαλιστικού νόμου τον Μάιο του 2016, όταν θεσμοθετήθηκε η εθνική σύνταξη. Σε «γκρίζα ζώνη» κινδυνεύουν να βρεθούν χιλιάδες συνταξιούχοι που έφυγαν με λίγα χρόνια ασφάλισης σε ηλικίες κάτω των 67 και θα έπαιρναν τα κατώτατα όρια. Ειδικό της κοινωνικής ασφάλισης, ωστόσο, τονίζουν πως ο νόμος 4387 είναι σαφής και ορίζει πως οι εκκρεμείς αιτήσεις μέχρι 12/5 πρέπει να υπολογιστούν με βάση όσα ίσχυαν μέχρι 31/12/2014. Συνεπώς και οι συγκεκριμένοι ασφαλισμένοι πρέπει να πάρουν τα κατώτατα όρια.

115, 172,5 ή 230 ΕΥΡΩ

Την άλλη εβδομάδα πληρώνονται όσοι έχασαν ΕΚΑΣ

Εντός της επόμενης εβδομάδας πληρώνονται τα αντισταθμιστικά μέτρα για όσους έχασαν ΕΚΑΣ 115 ευρώ, 172,5 ευρώ ή 230 ευρώ. Πρόκειται για 89.764 δικαιούχους που θα εισπράξουν τελικά σε χρήμα και όχι σε προπληρωμένη κάρτα το 30% του ΕΚΑΣ που έχασαν αναδρομικά από τον περασμένο Αύγουστο.

Ειδικότερα όσοι έπαιρναν ΕΚΑΣ 115 ευρώ τον μήνα δικαιούνται σύμφωνα με τα αντισταθμιστικά μέτρα που ψηφίστηκαν τον Αύγουστο για 5

τάξεις που απαλλάσσονται από συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη όλους όσοι στερήθηκαν την παροχή ΕΚΑΣ και η σύσπωση με το ΕΚΑΣ οικονομική ενίσχυση σε δικαιούχους με ποσοστό αναπηρίας πάνω από 80%.

Η καταβολή της ενίσχυσης σε σύζυγους που απώλεσαν και οι δύο το ΕΚΑΣ θα γίνει στις 27 Νοεμβρίου από τους ασφαλιστικούς τους φορείς.

Αντισταθμιστικά μέτρα

Υπενθυμίζεται πως προβλέφθηκε δέσμη πέντε αντισταθμιστικών μέτρων για όσους έχασαν το ΕΚΑΣ:

1 Πλήρης απαλλαγή από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη μέχρι το 2019.

2 Σε περίπτωση που έχασαν το ΕΚΑΣ και οι δύο σύζυγοι, έκτακτη ενίσχυση στον σύζυγο με το μικρότερο εισόδημα. Δηλαδή επιστρέφει το ΕΚΑΣ στον έναν σύζυγο, αυτόν με το μικρότερο εισόδημα μέχρι το 2019.

3 Στους πρώην δικαιούχους με αναπηρία 80% και άνω, έκτακτη μηνιαία ενίσχυση ισόποση με το ΕΚΑΣ που καταργήθηκε μέχρι το 2019.

4 Μόνο για το 2016 απαλλάσσονται από την καταβολή εισφοράς υγειονομικής περιθαλψής όσοι έχασαν ΕΚΑΣ άνω των 30 ευρώ.

5 Για το 2016 όσοι έχασαν από 115 ευρώ και άνω δικαιούνται ποσό ίσο με το 30% της απώλειας.

Εντός των επόμενων ημερών αναμένεται να εκδοθεί και η ΚΥΑ για το νέο «ψαλίδι» στο ΕΚΑΣ που πρέπει να ισχύσει από 1/1/2017 - 31/12/2017 και να οδηγήσει σε νέα πρόσθετη εξοικονόμηση 439 εκατομμυρίων ευρώ.

Η εξοικονόμηση του 2016 ήταν 130 εκατομμύρια ευρώ και έπληξε 120.000 δικαιούχους. Σύμφωνα με τον επικρατέστερο σχεδιασμό, αναμένεται να μπει «μαχαίρι» στα ποσά έως και 40%, με μεσοσταθμική μείωση κοντά στο 15%-20%, ώστε να μην περιοριστούν οι δικαιούχοι, αλλά να το παίρνουν όλοι σε μικρότερο ύψος.

► Ηδη έχουν εφαρμοστεί οι διατάξεις που απαλλάσσουν από συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη όσους το στερήθηκαν

μήνες φέτος (Αύγουστος - Δεκέμβριος) 34,5 ευρώ τον μήνα (30% των 115 ευρώ).

Την επόμενη εβδομάδα θα εισπράξουν 138 ευρώ, καθώς θα λάβουν αναδρομικά τα ποσά για τους μήνες Αύγουστο-Νοέμβριο. Αντίστοιχα όσοι έχασαν ΕΚΑΣ ύψους 172,5 ευρώ δικαιούνται 51,75 ευρώ τον μήνα και θα εισπράξουν τώρα 207 ευρώ. Όσοι έχασαν 230 ευρώ δικαιούνται 69 ευρώ τον μήνα και γι' αυτό θα εισπράξουν τώρα 276 ευρώ (69X4).

Τα ποσά θα κατατεθούν στους λογαριασμούς των δικαιούχων. Με απόφαση της αναπληρώτριας υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Θεανώς Φωτίου, εγκρίθηκε ο πίνακας των δικαιούχων και η πίστωση του ποσού που ανέρχεται σε 20,9 εκατομμύρια ευρώ.

Ηδη έχουν εφαρμοστεί οι δια-